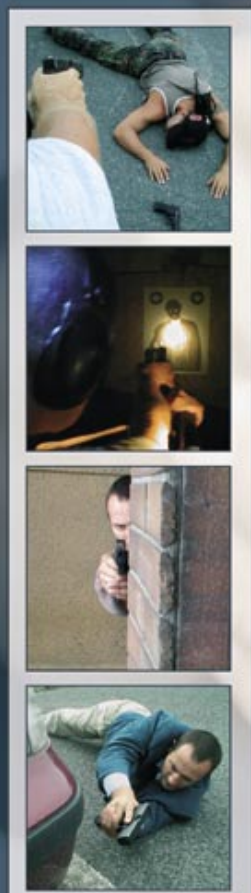

MANUÁL OBRANNÉ STŘELBY

Pavel ČERNÝ
Michal GOETZ

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Pavel Černý, Michal Goetz

Manuál obranné střelby

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
obchod@gradapublishing.cz, www.grada.cz
tel. +420 220 386 401, fax: +420 220 386 400
jako svou 1906. publikaci

© Grada Publishing, a.s., 2004
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2004

Odpovědná redaktorka Michala Benešová
Grafická úprava Antonín Plicka
Fotografie Pavel Černý
Sazba Antonín Plicka
Počet stran 216 a 8 stran barevné přílohy
První vydání, Praha 2004
Vytiskly tiskárny PBTisk Příbram
Prokopská 8, Příbram IV

ISBN 80-247-0739-X (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-6582-2 (elektronická verze ve formátu PDF)
© Grada Publishing, a.s. 2011

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
1 Výběr zbraně	13
2 Vybavení pro výcvik	17
3 Fáze I / Základní střelecké dovednosti	29
3.1 Bezpečnost	29
3.1.1 Hlavní bezpečnostní zásady	30
3.1.2 Chování na střelnici	30
3.1.3 Bezpečné skladování zbraně	31
3.1.4 Nežádoucí výstřel	32
3.2 Zbraň – ovládací prvky, rozebírání, skládání, údržba	33
3.2.1 Hlavní části zbraně	33
3.2.2 Demontážní prvky	33
3.2.3 Ovládací prvky zbraně	33
3.2.4 Čištění zbraně	35
3.3 Příprava zbraně – základní manipulace	36
3.3.1 Kontrola munice a plnění zásobníku	36
3.3.2 Zasunutí zásobníku do zbraně	37
3.3.3 Natažení závěru – nabití	37
3.3.4 Sklopení kohoutu	39
3.3.5 Ukládání zbraně do pouzdra	40
3.3.6 Vybití a kontrola zbraně	41
3.4 Úchop zbraně	43
3.4.1 Obouruční úchop	43
3.4.2 Jednoruční úchop	44
3.5 Základní postoj	46
3.5.1 Postoj při obouruční střelbě	46
3.5.2 Postoj při jednoruční střelbě	47
3.6 Základy mířené střelby	48
3.6.1 Řídící oko	49
3.6.2 Obraz mířidel	49

3.6.3	<i>Míření na terč</i>	50
3.6.4	<i>Spouštění</i>	51
3.6.5	<i>Odhled</i>	52
4	Fáze II / Dynamická střelba	53
4.1	Pohotovostní poloha	53
4.2	Zamíření v dynamické střelbě	54
4.2.1	<i>Střelba ukázaním</i>	55
4.2.2	<i>Střelba s letmou kontrolou mířidel</i>	56
4.2.3	<i>Závěry pro praxi</i>	57
4.3	„Zapíchnutí“	58
4.4	Tasení	60
4.4.1	<i>Tasení z bočního opaskového pouzdra</i>	61
4.4.2	<i>Tasení ze skrytého nošení pod oděvem</i>	63
4.4.3	<i>Tasení z ledvinky</i>	66
4.4.4	<i>Tasení s natažením</i>	68
4.5	Závady a jejich odstraňování	71
4.5.1	<i>Příčiny závad</i>	71
4.5.2	<i>Odstraňování závad</i>	73
4.6	Opakovaný výstřel	76
4.6.1	<i>Úskalí opakovaného výstřelu</i>	76
4.6.2	<i>Režimy opakovaného výstřelu</i>	77
4.7	Přenášení střelby	78
4.7.1	<i>Přenášení na cíle na střední vzdálenosti (cca 3–15 m)</i>	79
4.7.2	<i>Přenášení na blízké cíle (cca do 3 m)</i>	80
4.7.3	<i>Přenášení na cíle na delší vzdálenosti (více než 15 m)</i>	80
4.7.4	<i>Přenášení na cíle ve velkém úhlu</i>	80
4.7.5	<i>Přenášení na cíle různě vzdálené</i>	82
4.7.6	<i>Cíle různé velikosti</i>	82
4.8	Stranové změny postoje	82
4.8.1	<i>Reakce do slabé strany</i>	82
4.8.2	<i>Reakce do silné strany</i>	84
4.8.3	<i>Otočka</i>	85
4.9	Střelba v různých pozicích	86
4.9.1	<i>Kleky</i>	86
4.9.2	<i>Střelba vleže</i>	90
4.10	Přebíjení	95
4.10.1	<i>Rychlé (nucené) přebití</i>	95
4.10.2	<i>Taktické přebití</i>	99
4.10.3	<i>Přebíjení v atypických polohách</i>	102

4.11	Střelba z krytu	103
4.11.1	Základní rozdělení krytů	104
4.11.2	Nácvik zaujmutí a využití krytu	107
4.12	Střelba na překrytý cíl	108
4.13	Pohyb se zbraní a střelba za pohybu	110
4.13.1	Přesun se zbraní	110
4.13.2	Střelba ze zastávek	111
4.13.3	Střelba za pohybu	115
4.14	Střelba na pohybující se cíl	117
4.15	Střelba za ztížených podmínek	119
4.15.1	Rozhodovací schopnost	120
4.15.2	Časový stres	121
4.15.3	Tělesná zátěž	121
4.15.4	Rušivé akustické vlivy	122
4.15.5	Cvičení po bolesti	123
4.16	Systém přípravy ve fázi I–II	123
4.16.1	Obecné principy tréninku	123
4.16.2	„Sušení“ a nácvik manipulace	128
4.16.3	Příklad tréninkové jednotky	131
4.17	Závěrečný test fáze II	133
4.18	Vymezení nejnnutnějších dovedností potřebných pro fázi III	135
5	Fáze III / Přechod k realitě	137
5.1	Sport versus sebeobrana	137
5.2	Některá specifika pro střeleckou přípravu ve fázi III	138
5.2.1	Vybavení	138
5.2.2	Doplňkové aktivity	139
5.2.3	Hlavní zásady výcviku	139
5.3	Oprávnění – odhodlání – rozhodnutí	140
5.4	Nošení zbraně	141
5.5	Taktika	142
5.5.1	Prevence a předcházení vzniku rizikových situací	143
5.5.2	Vytvoření co nejvýhodnějších podmínek na počátku střetnutí	152
5.5.3	Optimální reagování na změny vývoje	159
5.5.4	Zajištění nutných úkonů po skončení situace	165
5.6	Zvláštní varianty situací	167
5.6.1	Střetnutí na velmi blízkou vzdálenost a techniky v kontaktu	167
5.6.2	Napadení v automobilu	171
5.6.3	Prohledávání v zástavbě	174
5.6.4	Střetnutí za zhoršených světelných podmínek	183

5.6.5	<i>Střelba po zranění</i>	195
5.6.6	<i>Boj s více protivníky</i>	200
5.6.7	<i>Použití zbraně proti zvířeti</i>	201
6	Psychické aspekty situace po násilném střetnutí	203
7	Integrace fází I, II, III	205
7.1	Modelové situace	205
7.2	Soupeřská cvičení	206
7.3	Projekční systémy	209
7.4	Schéma komplexní přípravy	210
	Slovo závěrem	211
	Použité zdroje	213

Předmluva

Pokud jste se rozhodli přečíst tuto knihu, zřejmě patříte, nebo budete patřit, k lidem, v jejichž životě hraje zbraň významnější úlohu. Důvody pro to, mít vůbec zbraň, se mohou u jednotlivých vlastníků velmi různit. Pro všechny by ale mělo být hlavním cílem dosažení takové úrovně znalostí a dovedností, aby zbraň co nejlépe posloužila účelu, pro který byla pořízena. U někoho může jít o rekreační střelbu, u jiného je hlavním motivem soutěžní činnost, další pak spatřují v krátké palné zbraní nejvhodnější prostředek pro svoji ochranu. Následující stránky mohou přispět k zlepšení úrovně každého z nich. Mohou se stát vodítkem pro ty, kdo se rozhodli s vlastní přípravou právě začít, i pro ty zkušenější, kteří hledají další podněty a povzbuzení pro svůj pokračující náročnější výcvik. Omezený rozsah publikace nám však neumožňuje detailně rozberat některé ze základů, jako je nauka o zbraních a střelivu apod. Dovolujeme si předpokládat, že čtenář této knihy již vlastní zbrojní průkaz a disponuje tedy alespoň základními teoretickými znalostmi, a to i v legislativní oblasti.

Jako autoři si rozhodně neklademe za cíl aspirovat na něco zcela objeveného. Spíše chceme na základě našich a zahraničních zkušeností shromáždit a didakticky seřadit vhodnou náplň moderní střelecké přípravy podle nejnovějších výcvikových trendů a navázat na dosud již u nás publikované informace. Současně bychom rádi zdůraznili vzájemnou provázanost technik se zbraní jako účinným bojovým nástrojem s dalšími podstatnými souvisejícími faktory.

Na této knize se svou spoluprací podíleli i někteří ze současné špičky domácí scény akční střelby. Jejich propracované a vysoce funkční techniky, ověřované dlouhodobými mistrovskými výkony, mohou proto být pro mnohé cennou inspirací a výzvou.

Doufáme tedy, že uživatelé krátké palné zbraně zde skutečně naleznou alespoň část z toho, co může obohatit jejich schopnosti v praktickém používání zbraně. Mějme ale stále na paměti, že rozhodně nestačí pouhé čtení knih či časopisů. Ke kvalitnímu zvládnutí uvedených postupů je třeba adekvátní péle a nemalého úsilí, a to jak fyzického, tak duševního, v tréninku i mimo něj. To znamená jediné: myslet, cvičit a střílet.

Chceme poděkovat všem, kteří radou či jinou pomocí přispěli ke vzniku následujících stran.

Autoři

Autoři neručí za jakékoliv škody na zdraví a majetku způsobené chybným výkladem, nesprávným provedením nebo případnou tiskovou chybou. Současně se také distancují od jakéhokoliv nezákonného zneužití předkládaných informací a postupů kterýmkoliv z čtenářů. K aplikaci uvedených technik se zbraní je nutné striktně dodržovat nejvyšší míru opatrnosti, všechny bezpečnostní zásady a legislativní normy!

Techniky na fotografiích předvádějí:

Pavel Gilar, instruktor střelecké přípravy, nositel 12. stupně bojového systému Wing-Tsun.

Martin Hradecký, instruktor střelecko-taktické přípravy, specialista na osobní ochranu firmy Skatach, externí cvičitel speciálních policejních útvarů.

Miloš Müller, jeden z představitelů absolutní domácí špičky střelby IPSC v kategorii Standard, držitel mistrovské výkonnostní třídy IPSC, dlouholetý instruktor střelby.

Petr Smutný, trojnásobný mistr republiky v IPSC v kategorii Standard, držitel mistrovské výkonnostní třídy IPSC, dlouholetý instruktor střelby.

Václav Vinduška, dvojnásobný mistr republiky v IPSC v kategorii Production, držitel mistrovské výkonnostní třídy IPSC, dlouholetý instruktor střelby.

Aleš Vondráček, jeden z nejpřednějších střelců IPSC v kategorii Production, držitel mistrovské výkonnostní třídy IPSC a titulu master IDPA, zakladatel a instruktor Akademie obranné střelby Aegis.

Úvod

Komplexní výcvik obranné střelby jsme rozdělili do tří fází, kterými je třeba projít postupně. Vyšší fáze v sobě zahrnuje dovednosti fáze či fází předchozích, rostou i nároky na úroveň pozornosti a bezpečnostní návyky střelce.

Fáze I zahrnuje zafixování bezpečnostních zásad, základy manipulace se zbraní a nezbytné dovednosti pro mířenou střelbu ze základního postoje. Při mířené střelbě nám zde nejde o nic jiného, než o zvládnutí dostatečně precizního spouštění, odbourání „strachu“ z výstřelu a udržení správného obrazu mířidel. Z hlediska obranné střelby by např. úsilí o třicetimetrové rozptyly na vzdálenost 25 metrů bylo zbytečným zdržováním. Přeskočit či dostatečně nezažít fázi I ovšem může znamenat, že nikdy nedosáhnete nadprůměrných výsledků.

Náplň **fáze II** tvoří v úvodu základní techniky jako taseň, dynamické natažení zbraně, střelba z různých pozic, opakovaný výstřel, přenášení střelby, přebíjení apod. Pak se dostaneme ke složitějším dovednostem, jako je střelba za pohybu a na pohybujiící se cíl, střelba z krytu atd. Tato fáze vrcholí nácvikem střelby za ztížených podmínek, kdy jsou získané dovednosti ověřovány a fixovány pod zátěží, kterou může být např. intenzivní fyzická námaha, psychický tlak apod. Celou uvedenou škálu střeleckých technik shrneme pod pojem dynamická střelba. Některé z těchto technik jsou využívány i ve sportovních disciplínách, např. v IPSC a IDPA. V závěrečných etapách této fáze se stále výrazněji projevuje existence dvou způsobů provedení zmíněných úkonů – bojové a sportovní. Možnost „přepínání“ boj/sport v různých podmínkách u jednoho střelce je opakovaně diskutována a každý by si ji měl zvážit sám.

V předchozích fázích šlo o osvojení si technické báze obranné střelby. Dosud však chybí to hlavní – reálný soupeř. Jistěže jsme se potýkali s časem a dalšími stresovými faktory, ale až ve **fázi III** přistupuje „komplikace“ spočívající v tom, že při konfrontaci může svou akci provést ten druhý rychleji, lépe a hlavně v pravý okamžik. Začneme taktickou a psychickou přípravou v celé její šíři, od preventivních opatření přes průběh řešení konfliktu až po kroky, jež mají následovat po ukončení situace. Součástí této fáze je i seznámení s řadou dalších souvisejících informací, jako je problematika účinků střeliva na lidský organismus, využití balistických ochranných prostředků apod. Vzhledem k pokročilosti střelce, který již má mít za sebou fázi I a II, je možné začít se věnovat i náročnějším technikám, jako je střelba za zhoršených světelných podmínek, příprava na střelbu po zranění, pohyb v zástavbě s očekáváním útočnicka apod. To vše již s aplikací správných taktických postupů. Závěrečným prvkem fáze III je integrace všech složek přípravy do jednoho funkčního celku. K tomu jsou využívány modelové situace nejčastěji v kombinaci s některým ze soupeřských systémů, tedy tréninková střetnutí s paintballovými nebo airsoftovými zbraněmi, případně FX municí a vložnými soupravami do reálných zbraní. Tím si ověřujeme zda naše rychlost a přesnost je skutečně dostatečná a zda dokážeme i pod tlakem obavy ze zásahu vybrat a udržet ten pravý taktický postup. Snažíme se vytvořit takové podmínky, aby byla co největší podobnost s reálnou si-

tuací. Proti nám již nestojí pasivní terč jako ve fázi II, ale protivník, který předpokládá naše chování a hlavně opětuje střelbu. Zkrátka, chce dostat on nás... Jde o výcvik „síla proti síle“, „mysl proti mysli“. Konečným cílem by mělo být to, aby se nabyté znalosti a postupy staly součástí našeho života a byly tak skutečně použitelné. Fáze III je tak logickým vyvrcholením obou předchozích etap.

Mýty a „střelecká latina“

Některé kapitoly v knize jsou doplněny i ukázkami obvyklých zavádějících tvrzení – mýtů, kterými budou „krmeni“ od některých „zkušených střelců“ zejména ti začínající. Několik z nich je pro pobavení, ale v jiných se skrývají skutečná rizika.

1 Výběr zbraně

Tato kapitola je určena těm, kteří se rozhodli nějakou zbraň zakoupit. Pokusíme se dát pár tipů, jak se vyhnout poměrně časté situaci, kdy se po pozdním „prozření“ snaží nešťastný majitel udat svoji první, zbrkle zakoupenou zbraň, a to zpravidla za zlomek původní ceny. Pokud tedy nechcete být jedním z takových nešťastníků, věnujte alespoň malou pozornost následujícím řádkům.

Výběr první zbraně je v mnoha případech velmi nejasnou záležitostí, která stojí nemalé množství energie a času. Důvodem není jen nedostatek informací o zbraních jako takových, ale především nejasnost o vlastním účelu, podobě a typu požadované zbraně. Někteří to možná z minulosti znají: „Hele, chci si koupit zbraň, co mám chtít? Jaká je nejlepší?“. Na to se dá pochopitelně jen těžko stručně odpovědět a těžce se to vysvětluje. Je to jako dotaz: „Co si mám koupit za auto?“. Bez mnoha doplňujících informací vám totiž sotva někdo poradí. Zvláště když dotyčný ještě dlouho nebude vědět, co vlastně chce (nebo ve složitějším případě, jestli zbraň chce vůbec). Doporučovat něco bývá navíc trochu nevděčné. Proto každý, kdo o koupi zbraně uvažuje, by si měl dopředu udělat jasno v tom, co zhruba hledá. Pokud to totiž nevíte, můžete se lehce stát lacinou obětí rady nějakého zvláště svérázného střeleckého „experta“ nebo nebudete mít při konzultaci v obchodě štěstí na dostatečnou odbornost (či solidnost) prodávače a odnesete si ten nejzbytečnější a nejméně prodejný „kvér“, který zcela oprávněně v obchodě leží celé roky. Bez vlastní jasné představy můžete zakrátko takové ukvapené koupě litovat. K získání základních kritérií pro výběr vám mohou pomoci jednoznačné odpovědi na následující otázky.

Proč (a na co) chci vlastně zbraň?

- pro pocit, radost z vlastnění,
- pro rekreační střelbu,
- pro cílenou soutěžní činnost,
- pro sebeobranu,
- do služby.

Budu zbraň nosit?

- pro stálé nošení,
- časté nošení,
- občasné nošení,
- nebudu zbraň vůbec nosit.

Kolik chci do zbraně investovat peněz?

- do 3 000,
- do 10 000,
- do 20 000,
- nezáleží na ceně.

Kolik budu měsíčně střílet nábojů?

- 50,
- 200,
- 500,
- 1 000 a více.

Chci pistoli nebo revolver?

- Ⓒ ještě nevím,
- Ⓒ je mi to jedno,
- Ⓒ rozhodně revolver,
- Ⓒ rozhodně pistoli.

Chci celokovovou zbraň?

- Ⓒ rozhodně kov,
- Ⓒ plastový rám,
- Ⓒ nevím,
- Ⓒ je mi to jedno.

Jakou chci ráží?

- Ⓒ malorážku,
- Ⓒ velkorážovou,
- Ⓒ specifický náboj pro sport,
- Ⓒ služební ČR (9 mm Luger).

Chci se zbrání chodit i na soutěže? Jaké?

- Ⓒ UIT¹,
- Ⓒ IPSC², IDPA³,
- Ⓒ EPP⁴,
- Ⓒ nechci soutěžit.

Budu si přebíjet náboje?

- Ⓒ rozhodně,
- Ⓒ nevím,
- Ⓒ určitě ne.

¹ **UIT**: Union International de Tir. Mezinárodní organizace (u nás zastoupená Střeleckým svazem), která zastřešuje všechny disciplíny olympijské střelby. Jde ve velké většině o mířenou střelbu, bez omezení času.

² **IPSC**: International Practical Shooting Confederation, u nás zastoupená Asociací praktické střelby ČR. Je jednou z nejrychlejších střeleckých disciplín. Závodník musí vhodným způsobem skloubit požadavky na rychlost a přesnost střelby, to vše se zbrání minimální ráže 9 mm Luger. Soutěže se skládají z několika stanovišť, která obsahují dva druhy terčů (papírové a kovové) rozmístěné v různých vzdálenostech od závodníka. Terče jsou i pohyblivé, viditelné pouze zčásti nebo kryté zástěnami, které je nutno obejít. Jsou kombinovány s tzv. ne-terči, které představují nezúčastněné osoby.

³ **IDPA**: International Defence Pistol Association. Jde o mezinárodní asociaci provozující období soutěží IPSC. V ČR je její odnoží Asociace obranné střelby. Vybavení a střelecké situace mají respektovat požadavky pro sebeobranu pojetí střelby. Je požadováno skryté nošení zbraně, účinné využívání krytů a respektování správných taktických postupů při řešení situace.

⁴ **EPP**: Evropský policejní parkur. Jedná se o závody služebními typy zbraní. Střílí se v různých polohách, z určitých vzdáleností a v pevně daných časech na jeden papírový terč. Absolutní nástřel 50 ran znamená 250 bodů. Tento rekord drží vynikající český závodník Petr Znamenáček.

Pokud si na naznačené otázky odpovíte a sepíšete výsledek, pak s těmito fakty již bude pro někoho fundovanějšího radost vám poradit. Jemu ušetříte čas a sobě možná peníze. Často se však u nemalého procenta zájemců při výběru zbraně uplatňují i iracionální hlediska („prostě se mi ta pistole líbí a hotovo“), která si pak při konzultaci s odborníkem velmi sveřepě hájí. Většinou až pomine prvotní okouzlení, začne se nový majitel setkávat s nevýhodami, které předtím tvrději ignoroval. Pokud tedy zbraň skutečně potřebujete a nechcete si koupit jen hračku, která se vám právě líbí (na jak dlouho?), doporučujeme variantu „sňatek z rozumu“. Uvidíte, že zbraň, která vám bude skutečně sloužit, se vám rychle začne také líbit.

Chceme se zde vyhnout obvyklým polemikám a diskusím o „té zaručeně nejvhodnější zbraní“. Názorů na vhodnou sebeobranou zbraň může být mnoho. Rozsah knihy nám však neumožňuje blíže se zabývat širší škálou palných zbraní použitelných pro sebeobranu. Každá z nich může být v určitých podmínkách účinná proti případnému útočníkovi.

Na druhou stranu je mnoho zbraní, které některou ze svých vlastností přinášejí nezanebatelná omezení z hlediska praktičnosti či menší účinnosti (např. nepříjemná hmotnost a rozměry pro denní nošení, nedostatečná nábojová kapacita, ráže⁵ s nedostatečným či omezeným účinkem, spoušťová konstrukce zbraně).

Na dalších stránkách této knihy jsou zobrazeny a zmiňovány převážně zbraně, které jsou u nás i ve světě považovány za ty, které nabízejí nejvyšší bojovou hodnotu, včetně možnosti skrytého nošení. Jde zejména o nejexponovanější moderní samonabíjecí pistole s velkou kapacitou nábojů (15–20) a ráží 9 mm Luger či .40 SW a spoušťovým ústrojím s možností bezpečného nošení s nábojem v komoře. Majitelé odlišných pistolí však mohou být klidní, většina uvedených technik je i pro ně použitelná, nebo je velmi podobná. S přihlédnutím k některým specifikům to platí i pro zastánce revolverů.

⁵ **Ráže:** Označování nábojů smluvním termínem, nejčastěji se používají systémy:

- metrický, kdy je náboj označen ráží v mm × délka nábojnice v mm (event. s doplňkovým znakem), např.: 9×19, 9×17;
- palcový, kdy je náboj označen ráží v tisícinách (anglické náboje) nebo setinách (americké náboje) anglického palce, např. .40, .45, .357 (jedná se často jen o smluvní hodnotu, nikoli o přesný rozměr). Číselný údaj je doplněn slovním označením, obvykle jménem konstruktéra, firmy, která náboj zavedla, nebo typickou vlastností náboje. Např. .40 SW, .45 ACP (Automatic Colt Pistol), .357 Mag (Magnum). Dalším údajem, který je z hlediska sebeobranu velmi podstatný, je ústňová a dopadová energie střely. Ta přímo (spolu s dalšími okolnostmi jako je typ střely, její průřez apod.) souvisí s ranivostí a tzv. „stop-efektem“, tedy zastavujícím účinkem dané zbraně. Tímto tématem se podrobněji zabýváme ve fázi III.

Obrázek 1

Dva extrémy zbraní. Pistole a revolver, těžké „dělo“ a silnější malorážka. Je na každém člověku, co si chce pořídit a nosit. Důležité je především mít zbraň v době krizové situace vůbec s sebou. Všechny zbraně mohou být účinným smrtícím nástrojem, záleží především na okolnostech a způsobu užití.

2 Vybavení pro výcvik

Kromě zbraně a munice budeme potřebovat některé nezbytné vybavení (bez kterého nejsme schopni účelně provádět střelecký trénink: ochrana sluchu a zraku, pouzdro na zbraň a zásobníky, opasek, terče apod.) i vybavení speciální (ulehčující a zefektivňující výcvik: protimer, videokamera, střelecká taška apod.). Výhodné je, pokud nás bude na nákup dražšího vybavení více a můžeme nemalé náklady na vybavení rozdělit.

Obrázek 2

K účelnému tréninku je nutné potřebné vybavení. Ochranné prostředky (sluchátka a brýle), terče a zálepký. Velkým pomocníkem jsou fixační prostředky a prošívačka. Protimer k měření času střelby pak zvyšuje možnosti další přípravy.

Zásobníky

Pro nácvik obranné střelby nevystačíme pouze s jedním nebo dvěma zásobníky. Pohotová výměna zásobníků, tzv. přebíjení, je jednou ze základních dovedností, kterou je třeba pečlivě nacvičit. Aby se tato činnost plně zautomatizovala, je nutné ji mnohokrát opakovat, mezi sériemi jiných úkonů (změna polohy, změna cíle apod.). Kromě toho, že se zásobníky časem mírně poškodí, není praktické cvičení přerušovat po jednom přebíjení. Smiřte se tedy s tím, že minimální počet pro začátek jsou tři zásobníky.

Ostrá munice

Zvládnutí dynamické střelby je náročné na spotřebu munice. Pokud uvážíme, že průměrný trénink může vydat i na 150–200 ran, pak při použití tovární munice nejobvyklejší ráže 9 mm Luger zaplatíme při maloobchodní ceně 700–1000 Kč. A to jen za střelivo, k tomu musíme přidat náklady na dopravu, střelnici, terče atd. A vzhledem k tomu, že je vhodné trénovat alespoň jednou týdně, tak za rok náklady lehce vyšplhají na několik desítek tisíc korun. Proto je výhodnější použití munice tzv. přebíjené, která je levnější. Přebíjení zde znamená, že vystřelené nábojnice se po nezbytném vyčištění znovu naplní prachem a opatří střelou a zápalkou. K tomu účelu slouží přebíjecí lis. Na trhu je velký výběr těchto lisů, liší se hlavně podle komfortu obsluhy. Pokud budete používat ráži 9 mm Luger, pak nebudete mít o prázdné nábojnice nouzi, střelců, kteří mají zbraně této ráže a nepřebíjejí, je stále dost. Navíc existují veřejné střelnice, kde trénují i ozbrojené složky, jejichž příslušníci se sbíráním nábojnic rozhodně nezdržují. U vzácnějších ráží, například .40 SW, to bude horší, neboť tento kalibr je velmi vhodný pro IPSC a tam je každému ze střelců nábojnice drahá.

Další úspory peněz můžeme dosáhnout používáním olovených střel místo nejobvyklejších pláštovaných.⁶ Oloveným střelám je vytýkána kromě menší přesnosti a vyššího znečišťování hlavně nevhodnost pro zbraně s polygonálním vývrtem⁷. K prvnímu argumentu můžeme říci, že z hlediska nároků na přesnost u obranné střelby je rozdíl olovo/celoplášť zanedbatelný. Pokud jde o hlavně s polygonálním vývrtem, vycházíme ze zkušeností z IPSC, kde většina střelců používá olovené střely a z nich vysoké procento tvoří „Glockaři“ s „téměř polygonálními“ vývrty hlavní. Statistice takto vystřelených ran ukázaly bezproblémovou kompatibilitu olova a polygonu.

⁶ Jedná se o vyjádření materiálové homogenity či ochrany povrchu projektilu odlišným materiálem. Nejzákladnějším výrobním provedením střel jsou střely celoplášťové (přední a boční část střely je pokovená), poloplášťové (hrot střely je nepokoven) a olovené.

⁷ **Polygonální vývrt:** Nejčastějším provedením vývrtnu hlavně je tzv. drážkování. Zvláštním typem drážkovaného vývrtnu ve tvaru mnohoúhelníku se zaoblenými rohy je vývrt polygonální. Při průletu střely hlavní dochází k menšímu usazování nečistot a k jejich snadnějšímu odstranění (např. u pi Jericho, Glock apod.).

Podle typu a kvality zbraně budeme nuceni se trochu zamyslet nad výběrem zápalky⁸. Liší se mimo jiné podle tvrdosti a tedy snadnosti iniciace. Vyplývá to z bezpečnostních norem země výrobce. Mezi tvrdší patří zápalky Sellier-Bellot, měkčí vyrábí zahraniční CCI nebo Fiochi, ty jsou pochopitelně dražší. Od tvrdosti zápalky se také odvíjejí určité nároky na zbraň. Někteří výrobci mají menší nároky na vycentrování úderníku proti ose hlavně. To se projeví tím, že zápalník nebije na střed zápalky, a to podle její tvrdosti může negativně ovlivnit iniciaci. Jak je na tom naše zbraň s vycentrováním úderníku, to snadno poznáme podle otisku na zápalce vyhozené nábojnice. Musíme počítat s tím, že při přebíjení nemusíme dosáhnout tak přesného zasazení zápalky jako tovární výrobce, takže význam nepřesnosti úderníku se ještě zvýrazní. Částečně je to řešitelné použitím silnější úderníkové pružiny, ale pokud ještě máte možnost, pak pro sebeobranu vybírejte zbraň nekompromisně.

Výběr prachu je pro naše účely možné podřídít ceně, nejde nám o závodní střelbu, kde je i tento faktor důležitý.

Shrnutí: Přebíjená munice je levnější, při zachování pečlivosti postupu a operací přebíjení spolehlivá. Nevýhodou je pracnost jejího obstarávání a také fakt, že hodně „kouří“, což vadí zejména na krytých střelnicích a při střelbě proti slunci. Velmi podstatné může být také zdravotní hledisko při střelbě „olovem“ na krytých, nedokonale odvětrávaných střelnicích (při tření střely o stěny hlavně vznikají miniaturní částice olova, které se rozptylují do vzduchu střelnice). V takovém prostředí mnoho střelců užívá raději nejen celoplášťové náboje, ale jsou i tací, kteří začínají podle světových trendů užívat i tzv. zdravou municí, u které ke kontaktu olova střely s vývrtem vůbec nedochází (náboj je totiž kompletně zaplášťován a slož zápalky je také netoxická). Pro mnohé jsou kompromisem teflonem potažené olovené střely, které nejsou drahé a nedochází k tak markantnímu znečištění hlavně.

Školní náboje

Podstatnou část tréninku bude tvořit „suché“ cvičení, tedy nácvik zacházení se zbraní bez vlastní střelby. Takto budete trénovat techniky tasení, natahování, přenašení střelby⁹, přebíjení atd. Pro tento účel jsou někdy využívány tzv. školní náboje. K dostání je plastové provedení, většinou červené barvy, které slouží sice k ochraně úderníku zbraně při „suchém“ spuštění, ale již nedostačuje k dovážení zbraně a zásobníků na hmotnost, jako při použití ostré munice. Navíc jsou tyto náboje poměrně křehké. Experimenty, kdy do zásobníku ostré munice někdo navrch doplní několik takovýchto lehkých „patron“, jsou z bezpečnostního hlediska nepřijatelné. Osvědčuje se spíše použití běžných nábojnic s olovenou střelou (barevně označených), pochopitelně bez prachu. Na místo zápalky napěchujeme výlisek z tvrdší pryže, jaký vypadne z průbojníku odpovídajícího průměru. Protože, jak už jsme se zmínili, je nutné

⁸ **Zápalka:** Jedna z komponent náboje v zadní části nábojnice. Dopadem zápalníku (přední část úderníku zbraně) dochází k zážehu zápalky a jejím prostřednictvím k iniciaci prachové složky náboje.

⁹ **Přenašení střelby:** Změny směru míření při střelbě na více cílů. V textu dále jen „přenašení“.

„sušit“ i přebíjení, budeme potřebovat alespoň 25 takových nábojů (což zhruba odpovídá kapacitě jednoho plného a druhého částečně vystříleného zásobníku).

Pouzdro na zbraň

Zaměření na sebeobranu předpokládá ochotu nosit zbraň v každodenním životě. Pistole zamčená v trezoru je sice dobře zabezpečena proti zneužití, ale stejně tak proti případnému použití. Nošení zbraně jistě přináší určité nepohodlí, ale lze si docela dobře zvyknout, včetně přizpůsobení šatníku. Výběr vhodného pouzdra je tedy věcí důležitou, ale naštěstí již ne tak složitou jako volba zbraně.

Kritéria pro výběr pouzdra vycházejí ze spolehlivosti, z možnosti pohotového použití a z požadavku skrytého nošení. První věcí, kterou je zde třeba rozhodnout, je umístění pouzdra. Z literatury i filmů jsou známa různá krkolomná použití (kotníkové, zádové atd.). Ze zkušeností však vychází nejlépe pouzdro opaskové boční umístěné na straně silné¹⁰ ruky. Výhodou je vynikající dostupnost a pohotovost použití, skrytost nošení je dostatečná pro většinu běžně používaných zbraní. Nevýhodou je malá dostupnost při sezení v automobilu, zejména při použití bezpečnostních pásů. Z těchto důvodů mnozí z těch, kteří celodenně používají automobil, preferují křížovou variantu opaskového pouzdra. Tomuto způsobu můžeme ovšem vytknout horší dostupnost a pohotovost ve většině ostatních situací. Provedená měření ukazují v tomto případě u technicky stejně vyspělých střelců znatelně delší časy od signálu k taseň do výstřelu. Nehledě na to, že během oblouku, který hlaveň opíše při taseň, může být mířeno i na neúčastněné osoby. Na střelnici budeme mít problém s dodržáním směru hlavně požadovaným bezpečnostními zásadami.

Opaskové boční pouzdro má několik variant – uzavřenou a otevřenou, vnitřní a vnější¹¹. Uzavřením se myslí překrytí rukojeti zbraně chlopní, jež je pak různými způsoby zajištěna. U otevřených pouzder je rukojeť nekrytá, z hlediska bezpečnosti je ovšem nutné, aby byl zakrytý lučik spouště. Fixace zbraně v pouzdře je zajištěna buď řemínkem jdoucím přes zadní část rámu, zaklapnutím zbraně do výlisku v pouzdře, nebo pouze odporem pouzdra daným smykovým třením. Z hlediska bezpečnosti můžeme považovat za dostatečnou první i druhou variantu, tedy zaklapnutí zbraně do pouzdra. Z taktického i praktického hlediska je to únosné. Vnitřní varianta opaskového pouzdra ještě více vychází vstříc požadavku na skryté nošení a je doporučována například v izraelských výcvikových programech. Méně příjemným faktem je těsné přimknutí pažby k tělu, což může zhoršovat rychlý a stabilně bezchybný úchop zbraně.

¹⁰ **Silná/slabá strana (ruka, noha):** Strana příslušná/opačná k „dominantní“ ruce držící zbraň. U pravorukého střelce je silnou stranou pravá.

¹¹ **Vnitřním** pouzdrem rozumíme pouzdro umístěné mezi tělem a okrajem kalhot (vyčnívá tak pouze rukojeť zbraně). **Vnější** pouzdro je fixováno klasicky zevně na opasku.

Obrázek 3

Pro získání potřebných návyků je dobré si pořídit vhodné pouzdro již na počátku výcviku. Variant je mnoho, každý by měl proto důsledně zvážit své potřeby a míru účelnosti výrobku. Několik příkladů pouzder:

- 1 horizontální podpažní nylonové MLC
- 2 ledvinka se skrytým pouzdem
- 3 boční opaskové pouzdro s řemínkovým jištěním patentkou
- 4 vnitřní měkké textilní pouzdro SIDEKICK s jisticím klipsem
- 5 plastové samosvorné pouzdro FOBUS se zasunovacím „pádlem“
- 6 standardní opaskové navlékací pouzdro GLOCK z plasty

Kvalitní upevnění pouzdra na opasku je základním požadavkem. Způsobů je několik: pružná kovová spona, klasické poutko, polouzavřené poutko, tzv. „pádlo“¹² (obr. 3). Výhodou první a poslední varianty je, že pouzdro sejmeme, aniž bychom museli složitě vyvlékat opa-

¹² „Pádlem“ je míněna závěsná část plastového pouzdra, která se zasunuje za vnitřní část kalhot s opaskem. Široká, vyhnutá plocha „pádlá“ je opřena o kyčel.